
Aan: Aanwezigen bijeenkomst 5 april 2016 Oude IJsselstreek Spreekt, presentatie
resultaten onderzoek Eenzaamheid

Van: Heidi Otten

Datum: 17 mei 2016

Onderwerp: Verslag bijeenkomst 5 april 2016 Oude IJsselstreek Spreekt,
presentatie resultaten onderzoek Eenzaamheid

Het online inwonerspanel heeft zich onlangs gebogen over het thema 'Eenzaamheid' binnen de gemeente Oude IJsselstreek. Onderzoeks- en adviesbureau Moventem presenteerde dinsdag 5 april de eerste onderzoeksresultaten tijdens een bijeenkomst in het Borchuus in Varsseveld. Na een opening door wethouder Bert Kuster en een introductie door programmamanager Hannie Burcksen, werd toegelicht hoe, samen met een geformeerde kerngroep, de vragenlijst tot stand is gekomen. Deze kerngroep bestaande uit beleidsmakers, inwoners, raadsleden en betrokken organisaties werd voorgesteld.

Aansluitend gaf Jos Boermans van Coalitie Erbij een presentatie om te duiden wat eenzaamheid is. Er werd ingezoomd op de volgende vormen van eenzaamheid en welke problemen dat met zich meebrengt:

sociale eenzaamheid

Het aantal betekenisvolle contacten dat iemand heeft met andere mensen is geringer dan gewenst, en

emotionele eenzaamheid

De kwaliteit van de gerealiseerde relaties blijft achter bij de wensen.

Ook gaf hij ludieke en handige hulpmiddeltjes zoals:

- 'Wees een OEN': Open Eerlijk Nieuwsgierig
- 'Laat je OMA thuis': Oplossingen Meningen Adviezen
- 'Gebruik NIVEA': Niet Invullen Voor Een Ander
- 'Gebruik LSD': Luisteren Samenvatten Doorvragen

De aanwezigen reageerden in groepen op vragen als: Hoe kunnen we eenzaamheid aanpakken? Wat kunnen vrijwilligers doen? Hoe kunnen we sociaal isolement doorbreken? Dit leverde veel ideeën en nuttige gesprekken op. Hieronder vindt u de genoemde antwoorden. Deze bevatten de antwoorden die tijdens een soortgelijke bijeenkomst van het Wijknetwerk Silvolde zijn gegeven, aangevuld en verdiept door de aanwezigen van deze avond.

Ook kwamen uit de zaal nog vragen en suggesties. Deze worden door de gemeente meegenomen in de evaluatie en voortgang. Het betreft o.a.:

- Hoe kunnen we meer jongeren/jeugd laten deelnemen aan het inwonerspanel? Hoe kunnen we sowieso meer panelleden werven?
- Kunnen panelleden op de hoogte gehouden worden over wat er met de resultaten wordt gedaan? Hoe krijgt het vervolg?
- Eind september is de week van de eenzaamheid. Hoe kunnen we hierin iets betekenen?

De gemeente dankt iedereen hartelijk die aan dit onderzoek heeft deelgenomen en daarmee een bijdrage levert aan het vormgeven van onze gemeente.

1. Hoe kunnen we eenzaamheid aanpakken?

- Aanboren van nieuw sociaal netwerk
- Online groepen
- Belcirkel
- Digitale contacten maken (I-pad)
- Appeltjes van Oranje
- Burendag
- Digitaal voorportaal met info (gemeentebreed, organisatiebreed)
- Er op af! Persoonlijk contact maken
- Signaleren
- Uit de taboesfeer halen, voorlichtingscampagne
- Laagdrempelig
- Commitment van alle betrokken partijen en instellingen
- Ontmoetingsplekken
- Tijd om contact aan te bieden
- Persoonlijke contacten → Kijken, luisteren en praten
- Jaarlijks thema op scholen → doel: makkelijker bespreekbaar

2. Hoe kunnen we sociaal isolement doorbreken?

- Forum/thema via sociale media
- Confrontatie met daadwerkelijk probleem -> dichtbij brengen
- Attent zijn op kleine dingen
- Vervoer door vrijwilligers -> soms noodzakelijk om mensen over de streep te trekken
- Ervaringsdeskundige inzetten!
- Taalbarrière doorbreken
- Inzetten van sociale media / aandacht in de krant voor alleenstaanden
- Sportverenigingen die inspelen op "kansarme" kinderen (ophalen)
- Interesses achterhalen (aansluiten)
- Naar iemand toegaan / contact maken / zoek de mensen op en luister → signalen
- Praatje maken / alert zijn
- Helpen, hulp aanbieden
- Zelf vrijwilligerswerk gaan doen
- Laagdrempelig maken
- Mensen bij je leven betrekken, b.v. koffiedrinken (mobiel?)
- Aanbod afstemmen op verschillende doelgroepen
- Buurtverenigingen -> nieuwkomers verwelkomen! B.v. initiatief Burendag
- Niet oordelen

3. **Wat moeten professionals en hun organisaties doen?**

- Tijdig signaleren
- In gesprek gaan
- Stimuleren
- Voorwaarden scheppen → vervoer
- Verbinden
- Faciliteren / begeleiding → ideeën aandragen
- Vrijwilligers werven
- Coördinatie
- Experimenten
- Evalueren bij een pilot
- Samenwerken, samen zoeken
- Bekend maken organisaties/ wijzen op verschillende voorzieningen
- Huisarts samenwerking zoeken met familie, bekenden en specialisten
- Vertrouwensbasis en inlevingsvermogen
- Persoonsgebonden
 - Vind de kwaliteit van de persoon zelf
 - Als professional ook kwetsbaar opstellen
 - Als professional geen oordeel hebben

4. **Wat kunnen vrijwilligers doen?**

- Aandacht geven/luisteren
- Persoonlijk uitnodigen
- Preventief masseren
- De weg wijzen in de digitale wereld
- Ken je grenzen, niet doorschieten
- Iemand niet eenzaam praten!
- Moderne communicatiemiddelen leiden snel tot eenzaamheid, maar.... leer mensen er juist positief mee om te gaan. B.v. leer ze skype om zo makkelijker contact op afstand te leggen
- Maak gebruik van bestaande contacten
- Voor vervoer zorgen, mensen ergens heen brengen
- Contact leggen en onderhouden is de belangrijkste rol
- "scholing", reik mensen mogelijkheden aan en leg het uit. Leer signaleren, herkennen, soorten eenzaamheid etc. aan:
 - De doelgroep eenzamen
 - De doelgroep ouderen
 - De doelgroep vrijwilligers
- Bij ouderen kun je herinneringen oproepen, vraag naar foto-albums en blader er samen doorheen.
- De doelgroep en de vrijwilligers gezamenlijk voorlichten. Belangrijk bij b,v, de doelgroep licht verstandelijk gehandicapten.
- Geef informatie aan elkaar door
- Prikkel mensen om naar buiten te gaan
- Iedereen heeft in zijn eigen omgeving een eigen ervaring: handel vandaar uit
- Grijp kansen om kennis te vergaren en vraag om en/of zoek naar mogelijkheden om daaraan te komen
- Samenwerking met professionals. Zij kunnen vrijwilligers soms een zetje geven.

5. **Welke rol hebben verenigingen hierin?**

- Zet het thema op de agenda
- Bij specifieke groepen (ouderen, gehandicapten, kinderen) preventief bezig zijn
- Signaleren van eenzaamheid binnen de vereniging
- Maatschappelijke betrokkenheid
- Bij signalering een handreiking voor hulp aanbieden
- Verleiden, een lange adem hebben en bespreekbaar maken
- Wat kan onderwijs betekenen voor eenzaamheid?
- Vereniging meer kennis hebben van wat eenzaamheid is
→ om signalen te herkennen en hoe je vervolgens gesprek aan gaat
- Betrekken bij kleine taken (jongeren)
- Vrijheid om voor vereniging te kunnen kiezen